

S-työterveys Kuopio ry
Tasavallankatu 26
70620 Kuopio

TYÖTERVEYSHUOLLON TIETOSUOJASELOSTE

Seloste henkilötietojen käsittelytoimista ja rekisteröidyn oikeuksista EUn yleinen tietosuoja-asetus (2016/679). Tämä seloste täyttää informointivelvoitteen.

1. REKISTERINPITÄJÄ

S-työterveys Kuopio ry

- Työterveydenhuollon toteutuksesta vastaavalla S-työterveys Kuopio ry:llä on kolme toimipistettä, jotka sijaitsevat osoitteissa Tasavallankatu 26, 70620 Kuopio, Kivirannantie 2, 74100 Iisalmi ja Ahlströminkatu 21, 78250 Varkaus.
- Potilasrekisteritietoja käsitellään ensisijaisesti sähköisesti. S-työterveys Kuopio ry:n atk-pohjaisen potilasrekisterin tuottaja ja ylläpitäjä on Tieto. Ohjelman toimittajalla on oma tietosuojaseloste. Potilasrekisteriin on suojattu verkkoyhteys.

REKISTERIN NIMI

- S-työterveys ry:n asiakasrekisteri
- Sisältäen S-työterveys Kuopio ry:n asiakasyritysten henkilöstö.

REKISTERIN VASTUU- JA YHTEYSHENKILÖ

Vastuuhenkilö: työterveyshuollosta vastaava lääkäri Irmeli Tikka

Yhteysenkilö: työterveyshoitaja Tuija Turunen

2. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN/REKISTERIN KÄYTTÖTARKOITUS

Rekisterin käyttötarkoituksena on työterveyshuollon toteutus työterveyshuoltolain (2001/1383) ja tehdyn sopimuksen mukaan. Työterveyshuolto sisältää työterveyshuoltolaissa säädetyn lakisääteisen työterveyshuollon ja vapaaehtoisena järjestettävän sairaanhoidon sopimuksen määrittämässä laajuudessa.

Potilastietojen käsittelemistä määrää laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 159/2007 ja STM:n asetus potilasasiakirjoista 298/2009. Potilastiedot on säädetty salassapidettäviksi.

REKISTERIN SISÄINEN KÄYTTÖ JA KÄSITTELYN SUOJAAMINEN

Potilastietoja voivat käsitellä vain hoitoon kulloinkin osallistuvat terveydenhuollon ammattihenkilöt ja asiantuntijat (laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992 13§). Tietoja saa käyttää vain työterveyshuollon toteutuksessa (käyttötarkoitussidonnaisuus).

Tietokoneisiin ja sisäiseen verkkoon kirjaututaan henkilökohtaisilla, ajoittain vaihdettavilla salasanoilla. Potilasohjelmaan (toteutettu SaaS-palveluna) kirjautuminen vaatii vielä erilliset henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja salasanat. Potilastietojen käyttöä valvotaan lokitietojen avulla.

Tietoja saa katsella vain tehtävien edellyttämässä laajuudessa ja käyttöoikeudet määritellään ammattiryhmittäin ja tehtävittäin.

Salassa pidettäviä työterveydenhuollon potilastietoja ei saa ilman potilaan suostumusta luovuttaa eikä ilmaista muun vastaanotto toiminnan potilasrekisteriin eikä päinvastoin.

Paperisia potilasasiakirjoja säilytetään asianmukaisesti potilaskansioissa lukituissa, palosuojatuissa arkistokaapeissa, jotka sijaitsevat lukollisissa työtiloissa. Samoissa potilaskansioissa säilytetään terveysaseman ulkopuolelta tulleita potilastietoja esim. hoitopalautteita ja tutkimustuloksia. Tarpeettomat, sähköiseen potilasjärjestelmään siirretyt paperiset tiedot tuhoetaan tietosuojasetusten mukaisesti. Päivittäisessä käytössä huolehditaan, että potilastietoja ei jää sivullisten nähtäville.

3. KUVAUS REKISTERÖITYJEN RYHMISTÄ JA HENKILÖTIETORYHMISTÄ

Potilaan/asiakkaan yksilöintitiedot

- suku- ja etunimi, henkilötunnus, yhteystiedot, ammatti ja työnantajaa koskevat tiedot (työnantajan nimi/sopimus)

Lakisääteisen työterveyshuollon ja muun lakisääteisen toiminnan edellyttämät tiedot.

- työterveystarkastukset työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi työstä aiheutuvien, terveydentilaan kohdistuvien vaatimusten vuoksi.
- työkykyindeksit ja muut vastaavat kyselyt.
- kuntoutusta ja kuntoutuksen järjestämistä koskevat tiedot
- tapaturmia ja ammattitauteja koskevat tiedot (altistumistiedot yms.)
- muut mahdolliset tarpeelliset tiedot

Vapaaehtoisesti järjestetyn sairaanhoidon tiedot, mm:

- terveydentilaa koskevat tarpeelliset esitiedot
- potilaan kertomat tiedot ongelmasta
- hoidonjärjestelytiedot,
- hoitoa ja tutkimusta koskevat johtopäätökset,
- laboratorio- röntgen- yms tiedot
- lähetteet toisiin toimintayksiköihin
- rokotustiedot
- lääkärinlausunnot
- toisilta toimintayksiköiltä pyydetty ja saadut tarpeelliset tiedot
- psykologin, fysioterapeutin ja ravitsemusterapeutin tallettamat tiedot
- muut mahdolliset tarpeelliset tiedot

Ajanvaraustiedot

Päihdehuollon hoitoonohjaustiedot (yritysasiakkaiden erillinen ohje hoitoonohjausjärjestelmästä)

Työnhakijalle hänen suostumuksellaan tai työntekijälle tehdyt huumetestit

Työnantajan määräämät terveydentilaselvitykset ja niistä laaditut lausunnot

Työterveyshuollon toteutukseen liittyvät tiedot, jotka on syytä olla käytettävissä potilaan hoidossa

- luettelot työnantajan palveluksessa olevista työntekijöistä (henkilötietoja)

- työyhteisöä koskevat tarvittavat tiedot (ei henkilötietoja)

Huom. aktiivikäytössä pidetään vain voimassaolevien sopimusten piiriin kuuluvien potilaiden tiedot (päättäneet arkistoidaan ja säilytetään STM:n asetuksen 99/2001 mukaisesti).

REKISTERIN TIETOLÄHTEET / SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET

- potilas/asiakas - lääkäri/muu hoitohenkilöstö

hoidon tutkimus- ja johtopäätöstiedot - muilta terveydenhuollon toimintayksiköiltä saadut potilastiedot

4. REKISTERÖIDYN OIKEUDET

(Tietosuoja-asetus EU 2016/679)

REKISTERÖIDYN INFORMOINTI

Ensimmäistä kertaa potilaan tietoja kerätessä kysytään lupa tietojen kirjaamiseen potilasjärjestelmään. Dynamic Health- ohjelmassa ”potilaan henkilökortti”-osiossa. ”tietosuoja”-välilehdellä on kohta mihin suostumus merkitään. Samalla informoidaan rekisterinpitäjä ja rekisterinpitäjän organisaatio: **informoidaan että potilasasiakirjoja käsittelevät kaikki S-työterveys Kuopio ry:n ammattihenkilöt ja asiantuntijat siinä laajuudessa kun se kulloinkin on tarkoituksenmukaista. Käsittely pohjautuu kuitenkin aina hoitosuhteeseen tai on lakiin perustuvaa.**

Informoidaan myös rekisterin käyttötarkoitus: = työterveyshuollon toteutus

REKISTERÖIDYN TARKASTUSOIKEUS

(henkilötietolaki 523/1999)

- Potilaalla on oikeus tarkastaa itseään koskevat työterveyshuollon rekisteriin talletetut tiedot

- Potilaalla on oikeus tutustua ja nähdä itseään koskevat potilasrekisteritiedot ja pyynnöstä saada ne myös kopiona kirjallisena.

- Tarkastusoikeus toteutetaan viivytyksettä.

- Tarkastusoikeus voidaan evätä ainoastaan poikkeustapauksessa. Epäämisperusteena voi olla esimerkiksi, että tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa potilaan terveydelle tai hoidolle taikka jonkun muun oikeuksille.

- Tarkastusoikeuden käyttäminen on maksutonta kerran 12 kk:n aikana toteutettuna

Tarkastusoikeuden toteuttaminen ja organisointi:

Tarkastuspyyntö tehdään henkilökohtaisen käynnin yhteydessä taikka omakätisesti allekirjoitetulla tai muulla luotettavalla tavalla varmennetulla asiakirjalla.

Pyyntö osoitetaan työterveysyksikön vastaavalle lääkärille, joka päättää tietojen luovuttamisesta.

- Potilaan henkilöllisyydestä varmistutaan ja tarvittaessa se tarkistetaan ennen tietojen antamista.

TIEDON KORJAAMINEN (HetiL 29 §)

Rekisterinpitäjän on ilman aiheutonta viivytystä oma-aloitteisesti tai potilaan vaatimuksesta oikaistava, poistettava tai täydennettävä potilasrekisterissä oleva, käsittelyn tarkoituksen (työterveyshuollon toteutus) kannalta, virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut henkilötieto.

Tiedon korjaamisen toteuttaminen ja organisointi:

- Mikäli potilaan vaatimus on oikeutettu, korjauksen tekee henkilö, jolla on potilasrekisteritietojen korjauksen tekoon määrätty toimivalta. Mahdolliset virheelliset merkinnät yliviivataan tai siirretään taustatiedostoon siten, että sekä virheellinen että korjattu merkintä on myöhemmin luettavissa.

Korjauksen tekijän nimen, aseman sekä päiväyksen tulee ilmetä potilasasiakirjoista. (Sosiaali- ja terveysministeriön potilasasiakirjojen laatimista koskeva asetus 99/2001).

VALITUSOIKEUS

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä tietosuojavaltuutetulle kantelu, jos hän kokee, että rekisterinpitäjä ei noudata tietosuojalainsäädäntöä. Rekisteröidyllä on oikeus vaatia kiistanalaisten tietojen käsittelyn rajoittamista siksi aikaa, kun asia saadaan ratkaistua.

POISTO-OIKEUS

Rekisteröidyllä on oikeus pyytää tietojen poistamista.

Rekisterinpitäjällä voi olla lakisääteinen tai muu oikeus olla poistamatta tietoa. Poistopyynnön käsittelyn jälkeen tieto voidaan poistaa tai ilmoittaa rekisteröidylle syy, miksi tietoa ei voida poistaa.

5. HENKILÖTIETOJEN SÄÄNNÖNMUKAISET LUOVUTUKSET

A) Potilastietojen luovuttaminen potilaan kirjallisella suostumuksella

Potilasasiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassapidettäviä (Laki potilaan oikeuksista 13 § (785/1992, muutos 653/2000)) ja henkilökunnalla on vaitiolovelvollisuus. Potilasasiakirjoista ei saa luovuttaa eikä antaa sivullisille potilastietoja ilman potilaan pääsääntöisesti kirjallista suostumusta. Sivullisella tarkoitetaan myös asianomaisessa toimintayksikössä muita kuin potilaan hoitoon tai siihen liittyviin tehtäviin osallistuvia henkilöitä. Salassapitovelvollisuus säilyy palvelussuhteen tai tehtävän päättymisen jälkeen.

Pyydettävän /annetun suostumuksen tulee olla vapaaehtoinen, yksilöity, informoitu ja tietoinen tahdonilmaisu sekä pääsääntöisesti kirjallinen.

Suostumuksesta on käytävä ilmi, mikä rekisterinpitäjä (toimintayksikkö/ammattihenkilö) tietoa saa luovuttaa, kenelle tietoja luovutetaan, mitä tarkoitusta varten ja mitä tietoja luovutetaan.

Suostumuksessa on oltava päiväys ja potilaan allekirjoitus.

Toiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle voidaan luovuttaa potilaan tutkimuksen ja hoidon järjestämiseksi tarpeellisia tietoja potilaan kirjallisen suostumuksen tai asiayhteydestä muuten ilmenevän, potilasasiakirjaan merkittävän suostumuksen mukaisesti. Kysymys on tällöin jatkohoitotilanteista, esimerkiksi potilas lähetetään suostumuksensa mukaisesti jatkohoitoon erikoissairaanhoidon toimintayksiköstä työterveyshuoltoon tai lähetteen toimittaminen työterveyshuollosta erikoissairaanhoidon toimintayksikköön.

Suostumuksen peruuttaminen

Potilaalla on oikeus milloin tahansa peruuttaa antamansa suostumus, mistä häntä tulee informoida muun informoinnin yhteydessä.

S-töterveys Kuopio ry:n ulkopuolella tehtäviin tutkimuksiin, konsultaatioihin ja hoitoihin luovutamme tietoja potilaan luvalla. Nämä tutkimukset ja hoidot perustuvat sopimukseen ja nämä alihankintapalveluja tuottavat yritykset noudattavat tietosuojalainsäädäntöä.

Käytämme seuraavia palveluntuottajia:

Coronaria

Suomen Terveystalo

Mehiläinen Kuopio

Synlab

ISLAB

Vita-laboratorio

Vetrea Fysioterapia Iisalmi

Iisalmen ja Varkauden sairaala röntgenpalvelut

B) Lakiin perustuvat poikkeukset suostumusedellytyksestä

Edellä mainitusta poiketen potilastietoja voidaan luovuttaa, jos oikeus luovuttamiseen perustuu nimenomaiseen lain säännökseen.

Luovutusta pyytävältä on aina oikeus edellyttää ja velvollisuus pyytää selvitystä tiedonsaannin laillisuudesta (mm. käyttötarkoitus ja peruste tiedonsaantioikeudelle, esimerkiksi asiaa koskeva lainsäädännössä, mitä tietoja, luovutuksen peruste ja luovuttamistapa)

Potilaslaissa säädettyjä poikkeuksia

Potilaan lähiomainen tai muu läheinen

Tajuttomuuden tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi hoidettavana olevan potilaan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen saadaan antaa tieto potilaan henkilöstä ja hänen terveydentilastaan, jollei ole syytä olettaa, että potilas kieltäisi näin menettelemästä.

Kuolleen henkilön tietojen luovuttaminen

Salassapitovelvollisuus ja yksityisyyden suojan tarve jatkuu vielä henkilön kuoltua. Näin ollen myöskään kuolleen henkilön tietoja ei saa luovuttaa ilman laissa olevaa perustetta.

Tuomioistuimelle, muulle viranomaiselle tai yhteisölle, jolla on tiedon saantiin laissa säädetty oikeus;

Viranomaisille tiedot annetaan kirjallisen ja yksilöidyn pyynnön perusteella pääsääntöisesti lausuntoina ko. asian vaatimassa laajuudessa.

Tuomioistuimelle, poliisille

Terveydenhuollon ammattihenkilö voidaan velvoittaa todistamaan myös salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvasta asiasta, jos asia koskee rikosta, josta voi seurata vankeutta kuusi vuotta tai ankarampi rangaistus (Oikeudenkäymiskaari 24 §). Samoilla ehdoilla on oikeus todistaa esitutkinnassa (Esitutkintalaki 27 §).

Ajo-oikeuden, ampuma-aseluvan tai muun sellaisen luvan voimassaolon harkitsemiseksi poliisilla on oikeus saada perustellusta pyynnöstä luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä, jos on syytä epäillä, että luvanhaltija ei enää täytä luvan saannin edellytyksiä (Poliisilaki 35 §).

Lääkärillä on tietyissä tilanteissa ja edellytyksillä velvollisuus ilmoittaa ajo-oikeusasiassa toimivaltaiselle poliisille terveydentilatietojen muusta kuin tilapäisestä heikentymisestä. (tieliikennelaki 73 a §) Ennen ilmoitusta asianomaiselle on ilmoitettava ko. säännöksen mukaisesti velvollisuudesta ilmoituksen tekemiseen sekä terveydentilan vaikutuksesta ajokykyyn.

Työsuojeluviranomaiselle

Lääkärin on ilmoitettava ammattitaudista tai muusta työstä johtuvasta sairaalloisesta tilasta (Työsuojelun valvontalaki (131/73) 22 §), kirjallinen ilmoitus vahvistetulla lomakkeella.

Työsuojeluviranomaiselle ja tämän käyttämälle asiantuntijalle työsuojelun valvontaa varten erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä kirjallinen lausunto terveystarkastuksen johtopäätöksistä ja niiden perusteella aiheellisista työsuojelutoimista (Työterveyshuoltolaki 18 § (1383/2001))

Tartuntatautilain nojalla: Terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiirin vastaavalle lääkärille

Lääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta tai ilmoitettavasta tartuntatautitapauksesta (Tartuntatautilaki 23 § (583/86), kirjallinen ilmoitus tehdään vahvistetulla lomakkeella

Kuolemansyyn selvittämisestä vastaavalle tutkintaviranomaiselle

(laki kuolemansyyn selvittämisestä 14 § (459/73))

Työnantajalle

Erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä kirjallinen lausunto terveystarkastuksen johtopäätöksistä ja niiden perusteella aiheellisista työsuojelutoimista, siltä osin kuin ne liittyvät työsuojeluun ja työterveyshuoltoon (Työterveyshuoltolaki 18 § (1383/2001)).

Työterveyshuoltopalveluja koskevan laskun liitteenä laskutuksen oikeellisuuden tarkistamiseksi tiedot siitä, ketä on hoidettu, mitä toimenpiteitä tehty ja paljonko ne ovat maksaneet (Henkilötietolaki 8 §).

Luettelot henkilöistä ja laskutettavista toimenpiteistä tulee olla erilliset.

Tapaturmavakuutuslaitokselle

Työpaikkaterveydenhuollosta vastaava lääkäri, jolla toimensa perusteella on hallussaan työtapaturmassa vahingoittuneen terveydentilaa koskevaa aineistoa, on velvollinen pyynnöstä antamaan vakuutuslaitokselle kaikki hallussaan olevat käsiteltävänä olevan vakuutus- ja korvausasiain ratkaisuun vaikuttavat tiedot. (Tapaturmavakuutuslaki 65 a §).

Kansaneläkelaitokselle

Työterveyshuolto on velvollinen pyynnöstä antamaan Kansaneläkelaitokselle tai tämän lain mukaiselle valitusviranomaiselle kaikki hallussaan olevat, näiden käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat seikat (Sairausvakuutuslaki 68 §).

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada Kansaneläkelaitoksen ja kuntien välisiä, laitoshoidtoa koskevia neuvotteluja varten asian ratkaisemiseksi välttämättömiä salassapidettäviä tietoja yksityisen terveydenhuollon toimintayksiköiltä (Kansaneläkelaki 83 §).

Sosiaalihuollon viranomaiselle

(Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 20 §).

Holhousviranomaiselle

(Laki holhoustoimesta 90 §).

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus (STAKES)

Terveydenhuollon laitokset ja terveydenhuollon henkilöstöön kuuluvat ovat velvollisia luovuttamaan STAKES:lle tutkimus- ja suunnittelu- sekä tilastotarkoituksia varten terveydenhuollon valtakunnallisiin rekistereihin talletettavat tiedot (laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/89) 3 §,

- Saman lain perusteella **lääkelaitokselle tulee antaa tietoja** lääkkeiden sivuvaikutusrekisteriin ja implanttirekisteriin

Potilasvakuutuskeskukselle ja potilasvahinkolautakunnalle

Potilasvahinkoasiassa potilasvakuutuskeskuksella ja potilasvahinkolautakunnalla on oikeus saada korvauksen perusteen ja korvausvelvollisuuden laajuuden määrittämiseksi tarpeelliset tiedot terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa harjoittavalta sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta tai henkilörekisteritietojen luovuttamisesta on säädetty (potilasvahinkolaki 5d ja 12 §).

Valvonta- ja valitusviranomaisille

Viranomaisia, joille potilas saattaa kannella tai valittaa, ovat mm lääninhallitus, terveydenhuollon oikeusturvakeskus, valtioneuvoston oikeuskansleri; eduskunnan oikeusasiamies ja tietosuojavaltuutettu. Näillä viranomaisilla on lakimääräisen tehtävän tai nimenomaisen lainsäädännön nojalla oikeus saada salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia potilasrekisteritietoja valvonta-asian käsittelemistä varten.

- Tarpeelliset tiedot annetaan pyynnön/harkinnan mukaan joko lausuntona tai jäljennöksinä potilasasiakirjoista viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/99) 28 § mukaisesti tai potL:n 13 §:n mukaisesti.

- Muussa laissa mahdollisesti säädetyn nimenomaisen lupamenettelyn mukaisesti.

Huom.

Kaikissa em. tilanteissa tietoja pyytävällä on oltava henkilötietolain mukainen oikeus tallettaa henkilötietoja ko. tutkimustarkoitukseen (henkilötietolain yleiset ja 14 §:n erityiset edellytykset)

Huom.

Luovutusten osalta kuvataan myös päätöksentekomenettelyt, luovutusten menettelytavat, tekninen toteutus yms , luovutusta koskevien merkintöjen tekeminen yms.

Tietoja saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla vain, jos tällaisesta luovutustavasta on säädetty laissa

6. TIETOJEN SIIRTO EU:n ULKOPUOLELLE

Tietoja ei luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

7. REKISTERIEN YHDISTÄMINEN

- työterveyshuollon rekistereitä ei saa yhdistää muihin toimintayksikön potilasrekistereihin

8. HENKILÖREKISTERIEN JA REKISTERITIETOJEN SÄILYTYS, ARKISTOINTI JA HÄVITTÄMINEN (HetiL 34 §, STM 99/2001, arkistolaki)

Potilastietoja säilytetään STM:n asetuksen mukaisesti.

Aineiston pysyvästä säilyttämisestä vastaa kansallinen potilastiedon arkisto (KANTA-arkisto).

Tarpeettomat potilastiedot hävitetään siten, etteivät sivulliset/ulkopuoliset pääse käsiksi tietoihin.

9. REKISTERITOIMINNAN SEURANTA JA AJANTASALLAPITO (HetiL 5 §)

- Rekisterin toimintaa seurataan ja päivitetään toiminnan ohessa.

TIETOSUOJASELOSTE ON NÄHTÄVISSÄ TYÖTERVEYSHUOLLON TILOISSA JA VERKKOSIVUILLA